

FÜGGETLEN HAJDUSÁG.

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETI LAP.

Előfizetési árak:
Egész évre 8 kor., télvére 4 kor., negyedévre 2 kor.
Egyes szám 16 fillér.
Hirdetések egyezség szerint kösültenek.
Nyilattér soronként 30 fill.

Főszerkesztő KOVÁCS GYULA orszgy. képviselő.
Felelős szerkesztő és kiadó:
Bor János.
Laptulajdonos: **Ádám János.**

Megjelenik hetenként egyszer vasárnap reggel.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
I. tized 64. Kossuth-kör, hova a lap szellemi és anyagi részét illető megkeresések küldendők.
Kéziratok vissza nem adódnak.

Politikai ujév.

D) Az élet változandó; gyors tempóban váltja egymást benne az öröm meg a keserűség; a szerencse meg a csapás, a jó nap meg a rossz nap. Ez a változási rendszer annyira be van igazolva előttünk; annyira belénk rögződött, hogy a jó napokban felemeli komolyan intő újat a rossz napok sejtelve és a rossz időben közelnek tartjuk a derült eget.

Tagadhatatlan, hogy politikai tekintetben rossz, keserű, szomorú volt az egész 1902. év. Szívesen tagadnánk, ha a tagadásnak csak a legkisebb alapja is volna. Szívesen állanánk azok sorába, a kik majd a miniszterelnök előtt az ujévi üdvözlés alkalmával meghajtják az elismerés lobogóját s az elmúlt évet a szabadelvűség aranykorának, a jog-törvény-igazság háromszázhatvanöt napjának fogják magasztalni; szívesen oda állanánk, ha volna alap, a mire tudnánk állani. Az állítás, ámitás ingoványát azonban nem tartjuk sem a komolyság, sem a valóság, sem az önérték, sem a jövőbiztosításhoz méltónak, akármilyen virágzó nyekkel fogja is beteríteni a kormányparti hivatalos hizelgés kesztyűs keze. Így tehát mi csak megállunk elszomorodva; komoran az ujesztendő határhözve előtt s nem a király által kinevezett s lakájok által imádott nagy langy „gondviselés”; hanem a felhők feletti nagy kormányzó felé irányítjuk reménységünket. Az Isten mindenhatósága előhozhat mindent váratlanul; csodás utakon megvalósíthatja még azt is, a mire kételkedés fejcsoválásával gondolunk; a rossz és jó

váltakozásának törvénye alapján joggal is remélhetnénk jót a következő esztendőről, de azt hiszük, hogy a politika mai selejtes területét nem tartja méltónak az Isten, hogy rajta csodás hatalmát érvényesítse. Emberek rontották itt el a dolgot; javítsák is meg az emberek. Magyarországot szabadnak teremtette az Isten; ha eladta a szabadságát, lelke rajta; ha kíván szabadulni a megkötöttségéből, oldja fel vagy, szakítsa el a köteleket ő maga.

Az elmúlt esztendő arról tesz szomorú bizonyosságot, hogy minden mesterkedés elő lett szedve megtartására a lenyűgöző köteleknek. Mikor már a hurek tágulni kezdett a kedvező viszonyok alakulása folytán, újra és újra szorítottak rajta egyet a mindenre képes hivatalos kezek. Mikor már egy lépés hiányzott csak, hogy elérjük a szabad mozgás területét, addig csürték csavarták az irányt, hogy újra visszafelé fordultak nemzetünk léptei. Az 1899. évi XXX. t. cz. megadta a jogot gazdaságilag szabadnak lenni s mikor a jog érvényesítésére el jött az idő; hallottunk egy csomó beszédet, dicsérték agyba-főbe innen is túl és hivatottat hivatallant s a vége az lett, hogy a megadott jogból megtagadott jog, a kötött szövetségből megszegett szövetség lett. A függetlenségi párt, mely jóhiszeműleg saját tenyerén vitte a bársony székig Széll urat, hiába tartotta ugyan azt a tenyerét, hogy majd benne elvigye a nemzet számára a kivivott előnyöket, csak egy pár cukorkát kapott a dicséretnek formájában, a mi az embernek tetsz-

hetik, de sem neki, sem az országnak semmi hasznára nincs.

Ugy látszik, hogy barátságos uton a függetlenség épületéhez egy téglát sem vihetünk el; harcz kell a béke minden megengedett fegyvereivel, mert az alkotmányosság színét játszó feltétlen hatalomra csak a megfélemlítéssel lehet hatni. A függetlenségi párt legújabb harci szervezete erre a célra látszik szánuva lenni. A keserű csalódásnak más tanulsága nem is lehet. A mi az elérendő eredményeket illeti, az ígéretre nem kell semmit adni; mert azt akkor tagadja, vagy csavartatja el az, a kinek módjában van a többséggel a fehér falat is feketének szavaztatni meg, a mikor akarja.

Arra sincs mit adni, ha valami jogi eredményadásra mutat hajlandóságot a kormány, mert a jogi állapottól a tényleges állapot éppen olyan messze lehet, mint a milyen messze a mindig a sohától van. Leme meg van a felmagasztalt vívmány: az önálló vámterület jogi alapján állunk! Dicső állapot! de az önállóságtól nincsen semmi sem a valóságban; s nem is lesz, ha csak a nemzet a maga szervezeten erejével, a nép a maga mindenhatóságával meg nem mozdul. Inkább állanánk a közös vámterület jogi alapján: csak lenne tényleg önálló vámterületünk. Tehát a múlt év szomorú és soha el nem felejtendő tanulsága az, hogy a küzdelmet soha le nem kell szerelni meddő ígéretek, üres jogi eredmények trombita-szavára, hanem mindaddig folytatni, fokozni kell, míg tényleges eredmény

Előnyös bevásárlás! Hogy a t. közönség megóvassék a házaló kereskedők becsapásától, elhatároztam, hogy igen előnyös föltételek, ugyanis egy korona heti részletfizetés mellett mindenem üzletben lévő árukat csakis rendes tisztességes árban szolgálom ki és így mindenki azon előnyös helyzetben lehet, hogy ilyen csekély részletfizetés mellett egész évi ruhaszükségletét beszerezheti. Előhaladt idény miatt a raktáromon lévő összes téli árukat mélyen leszállított áron árusítom.

Tisztelettel
Egy Adón.

nem fűzi babérját a küzdők homlokaira:

A politikai ujév a közgazdasági kérdések jegyében születik s folytatását is az alatt a jegy alatt veendi. Tehát az ország élet-kérdése áll a küszöb előtt. Arról van szó, hogy süjyedünk-e, vagy emelkedünk? Süjyedünk vigasztalan mélységbe, ha a közösség ólom-sulya tovább is reánk nehezül; leszünk szegényebbek, kifosztogatottabbak, kipusztítottabbak, mert most már a külföld is lezárja magas beviteli vámjaival a kedvezőbb piacok sorompóját s minket a közösségen belül úgy szipolyozhat az osztrák, a mint a torok, meg a hasa birja. — Vagy emelkedünk szabadon merészen a nemzeti jólét zenitje felé s egy elégedett, boldog, gazdag erős néppel vissza vivjük azt is, a mi ősi szabadságunk dicső jelvényeiből a bécsi Burgba, arzenálba került. Ehhez a dicső jövődöhoz első idény az 1903-iki esztendő s első lépés az önálló vámterület. Vajha lementében dicsérhetnénk a napot!

Politikai hírek.

Rákosi Viktor képviselő ur f. hó 14-én reggel a 8 órai vonattal érkezett hozzánk s a rossz idő dacára is a párt tagjai számosan várták az állomáson. hól Brassai Károly ur meleg szavakkal üdvözölte őt. Vasárnap d. e. 10 órakor nagyszámu közönség előtt tartotta meg beszámolóját az idő rosszasága miatt — a Bocskay-vendéglő nagytermében, hol viharos éljenzések több ízben megszakították a szeretett képviselőnek fenkölt szellemű beszédét. Beszámoló beszéd után a népgyűlés azon határozati javaslatot tette magáévá, hogy feliratot küld a képviselőházhoz a civilista és ujoncz létszám felemelése ellen. az önálló vámterület tesítése mellett foglalva állást. Végezetül Sebestyén Miklós pártjegyző meghívta a független kör által tiszteletére rendezett banketre s az azt követő bálra. Este 5 órakor a város po'gármestere s az egész tanári kar kíséretében megie'ent Rákosi Viktor a Bocskay szállóban nagy számmal összegyűlt választói között s kezdetét vette a közvacsora miközben a 6 órai vonattal megérkezett Debreczenből Dr. Kardos Samu hírneves criminalista is. Lelkes és szegény hazánk és nemzetünk sorsát ecsetelő pohárköszöntőkben nem volt hiány, melyeket sűrű éljenekkel jutalmazott a háas közönség. Közvacsora végeztével az egész társaság bevonult a fényesen dekorált s diszes közönséggel zsufolásig megtelt bálterembe, hol asszonyaink s szép leányaink kitüntető szives fogadtatásban részesítették a szeretett férfit s bizony a szó valódi értelmében úgy megtánczoltatták a nagyságos urat, hogy csak úgy folyt róla az izzadtság. Éjféli szünetkor aztán szívélyesen elbucszva elhagyta képviselő ur a báltermet s Brassai Károly urhoz szállt, kitől a reggeli vonattal Budapestre utazott.

Tudótló.

Rákosi Viktor interpellációja.

Rákosi Viktor, a hajdunánási választó kerület kiváló és szeretett képviselője nagy hatással interpellált a múlt szombati képviselőházi ülésen. A közös hadügyminiszteri válság kérdésében mondotta a következő zajos sikerű beszédet:

Rákosi Viktor csodálkozik, hogy Krieghammer ilyen későn bukott meg, holott már régen megérett a bukásra. (Zajos helyeslés a szélsőbalon.) Ha Magyarország ellen elkövetett bűneit vesszük, mi lehetett az a titkos erő, mely megbuktatta, mert hiszen a hadügyminiszteri állás nem olyan, mint a többi katonai állás, hogy rangját bizonyos ideig viselve tovább áll, mert ha ez így volna, akkor idővel Nessi is lehetne hadügyminiszter, ha ugyan a kardbojját el nem veszik. (élénk derűtség) A hadügyminiszterség egyike a legfontosabb állásoknak, először mert bizalmi állás a király mellett, másodsor, mert a népnek óriási erkölcsi javai felett rendelkezik, pénzt is veret, ha kell. Tehát nem közönyös előttünk Krieghammer bukása és hogy új Krieghammer kapunk-e, vagy az utód eltér a régi tradícióktól, a mivel közelebb férközhet a nemzet szívéhez is. Épen azért a következő interpellációt nyújtotta be a honvédelmi miniszterhez:

„Mi az oka, hogy Krieghammer közös hadügyminiszter ur csak most adta be lemondását, holott a magyar nemzetnek a közös katonaságra vonatkozó kivánságaival szemben tanusított merev ellenállása, a magyar nemzet legszen-tebb érzelmeit sértő ténykedés miatt ennek már régen be kellett volna következni? Itt ecsetelt magaviselete daczára évekig egy közönsnek nevezett igen fontos hivata ban maradhatván, jogosult részünkről az a kérdés, hogy utódja. Pittreich közös hadügyminiszter ur vajon ugyanazon nyomokon fog-e haladni, mint Krieghammer ur? Van-e arra kilátás, hogy a nemzet jogainak tiszteletben tartása és érzékenységnek respektálása tekintetében, a mi a közös hadseregeknek is elsőrendű érdeke, más-uton fog-e haladni, mint Krieghammer báró? Tudja-e a hadügyminiszter ur, hogy Magyarországon hivatalos nyelv a magyar s hajlandó-e intézkedni, hogy a hadsereg ezt Magyarország hatóságaival való minden érintkezésben respektálja az egész vonalon? Ezzel kapcsolatban kívánunk az iránt is felvilágosítást, tud-e Pittreich lovag ur magyarul s ha nem, akkor mennyi idő alatt fog megtanulni?

Az interpellációt kiadták a honvédelmi miniszternek.

Hírek a vármegyéből.

— A debreczeni tisztújítás. Hétfőn délután tartotta meg Debreczen sz. kir. város közönsége a tisztújítást nagy érdekűdés mellett. A választás a függetlenségi párt nagy győze mével végződött. A po'gármesteri állásra 20 szavazattöbbséggel Kovács József ügyvéd, a függetlenségi párt nagyérdemű elnöke választotta meg.

Tisztújítás Nádudvaron. Hajdu-Nádudvar közönsége f. hó 18-án választotta meg 3 évre a községi előjáróság tagjait. A választáson és az azt megelőző képviselőtestületi jelölő közgyűlésen Nábráczky István főszolgabíró elnökölt. E helyen is különösen ki kell emelnünk a főszolgabíró azon megalégedést keltő eljárását, hogy a pályázókat kivétel nélkül mind jelölte. Az előjáróság így alakult meg: Főbíró lett két jelölt közül nyolczszoros többséggel: Molnár András. Törvénybíró lett két jelölt közül nagy többséggel: Molnár András. Közgyám általános többséggel Csizmadia Lajos. Városgazda egyhangulag Fehér József. Rendőresküdt hat jelölt közül általános többséggel: Berezi Lajos. Esküdtök lettek nagy többséggel: Molnár Gábor, Varga Endre, Szönyi Sámuel és Aranyos László. Választás után a főszolgabíró ur az új előjárósághoz emelkedett hangu beszédet intézett, különösen a lelkiükre kötötte, hogy a község érdekei felett éber figyelemmel őrködjenek és hogy a tanácsra utalt közönséggel udvariasan érintkezzenek. Meghatóan bucsuzott el ezután Nagy Alberttől, a község három cikluson volt főbírájától, ki hervadhatatlan érdemekkel s a lelkiismeretesen teljesített munka boldogító nyugalmával vonul vissza a községi ügyek vezetésétől. Az előjáróság tagjai a választás után nyomban letették a hivatalos esküt.

— Tisztújítások Földeser a községi tisztviselők megújítása decz. 19-én volt. A választás nem nagy érdeklődés mellett egyhangulag folyt le, változás az egész tisztikarban csak annyi lett, hogy Szabó József esküdt helyébe Nagy Lajos lépett. Szabó József ugyanis nem volt hajlandó tovább viselni hivatalát.

Főbíró lett Kiss József, törvénybíró Kiss László. Gyám Pércsy Lajos, gazda Szabó Márton, adókezező Balázsházy Gyula, esküdtök: Pércsy Albert, Pércsy Dániel, Biró László, Rácz József, Szabó Lajos, Nagy Lajos.

Választás után Nábráczky István főszolgabíró ur üdvözölvén a megválasztott tisztikart, örömét fejezte ki a felett, hogy a választás ilyenképen folyt le, mert ez annak a tanujele, hogy a lakosság meg van elégedva működésökkel. Buzdította őket továbbra is kötelességük hű és pontos teljesítésére.

— A püspökladányi tisztújítás teljes rendben folyt le. Főbíró lett ismét Balogh Sándor. Más jelölt nem jelentkezett. Községi pénztárnokká lett Tóth Gábor, a ki igen népszerű ember és általában mindig a jobb gondolkozásuakkal tart. A tisztikarban nagyobb változás nem történt.

A „Független Hajduság“ előfizetési felhívása!

Régen érzett hiányt óhajtott pótolni a hajduszoboszlói függetlenségi és 48-as párt, midőn a „Független Hajduság“ ot létesítette, megalapította. A tősgyökeres hajdu népnek, Hajduszoboszló város közönségének és a várost környező nagy vidéknek határozott szüksége van egy bátor, szókimondó politikai hetilapra. Szüksége van arra, hogy a hajduság soraiban rejlő és erőt, nemzeti érzületet mozgásba, felszínre hozza s az egyesített erőt, a mikor arra szüksége van, megnyilatkoztassa.

Politikánk a függetlenségi és 48-as párt politikája, azon hatalmas párt-politikája, melynek vezére, disze, büszkesége Kossuth Ferencz s a melynek elve a Kossuth Lajos államalkotó egyéniségével, törhetlen hazaszeretetével, tántorithatlan elvhűségével mindörökre egybeforrt.

Mezőgazdasággal foglalkozó népünk érdekében minden lehető megteszünk. Kivánjuk a gazdálkodó közönség terheinek leszállítását és így boldogulásának előmozdítását. Kivánjuk a tisztességes munka megjutalmazását. Kivánjuk, követeljük az elhanyagolt ipar sanyaru helyzetének javítását, a pangó kereskedelem fellendítését. Köz- és társadalmi ügyekben, egyházi dolgokban részrehajlás, személyi vonzalom, vagy ellentét nem vezet bennünket.

Fentartjuk a sajtó nyílt és határozott bírálatát minden ügyben. Célunk országos ügyekben ép úgy, mint kisebbszerű helyi, vagy megyei dolgokban hazánknak, a hajduságnak, a bennünket körülvevő nagy vidéknek és városunknak javát munkálni.

Annak bizonyítására, hogy lapunk irányától eltérni nem fogunk, szolgáljon azoknak névsora, a kik lapunknak szellemi, erkölcsi és politikai irányát megadják:

Politikai vezércikkeket bocsát állandóan rendelkezésünkre.

Kossuth Ferencz pártvezér, a független és 48-as párt nagynevű elnöke.

Rendes munkatársaink lesznek:

1. Dr. Baltazár Dezső ev. ref. lelkész, (egyház, társadalom, politika.)

2. Dr. Benedek János orszgy. képviselő, (politika, szépirodalom.)

3. Dr. Kardos Samu ügyvéd, a magyar jogász-egylet tagja, (jog, történelem.)

4. Kiss Ferencz ev. ref. lelkész, (egyház, társadalom, politika.)

5. Padrah Sándor kir. közjegyző, egyházmegyei tanácsbíró, (egyház, iskola, társadalom, közgazdaság.)

6. Pénztáros István városi főjegyző, (szépirodalom.)

7. G. Nagy Ferencz gyógyszerész, (szépirodalom.)

8. Uray Imre orszgy. képviselő, (politika, közgazdaság.)

A „Független Hajduság“ állandó szellemi támogatását megígérni szívesek voltak:

Ifj Móricz Pál, a „Debreczen“ fellelős szerkesztője.

Dr. Varga Lajos ügyvéd, (politika.)

Baltazár János csaba-csüdi, (Békésm.) uradalmi intéző, (mezőgazdaság.)

Dr. Hetényi Lipót városi főorvos, (közegészség.)

Dr. Török Vilmos gyakorló orvos, (közegészség.)

Dr. Grósz Adolf ügyvéd (jog és közügyek.)

Szécsy Miklós áll. polg. isk. igazgató tanár, (nevelés, iskola-ügy.)

Feltóthy László áll. polg. isk. tanár (isk. és társadalmi ügyek.)

G. Tóth János r. kapitány, (közügyek, közgazdaság.)

Csiha Márton városi adóügyjegyző (adóügy.)

Gerő Dániel m. kir. állatorvos, (állategészségügy.)

Sághy Ferencz házi pénztári ellenőr, (városi háztartás.)

Kuti Adorján tkp. főkönyvelő, (szépirodalom, pénzügy.)

Politikai vezércikkeket bocsátanak rendelkezésünkre: Dr. Bakonyi Samu, Dr. Endrey Gyula, Dr. Gáll Sándor, Marjai Péter és Papp Elek orsz. gyűl. képviselő urak.

Nagybecsű történelmi munkáinak közlését megengedni szíves volt dr. Acsádi Ignác történet-tudósunk, a magyar tudományos akadémia tagja; nagynevű elbeszélőnk és humoristánk, Rákosi Viktor orsz. gyűl. képviselő ur a kedélyes, kedves és népszerű Sipulusz pedig remek szépirodalmi műveiből enged át többet közlés végett.

Legközelebb tőle egy eredeti hajdu történetet fogunk közölni, melyet lapunk számára fog írni.

Kiváló gondunk van arra is, hogy a helyi és megyei hatóságoktól közvetlen értesüléseink legyenek.

Ezen kívül a vidékről számos tudósítót kértünk fel, a kik a hirszolgálatot fogják teljesíteni.

A „Független Hajduság“ előfizetési ára helyben és vidéken:

egy évre	8 korona,
félévre	4 korona,
negyedévre	2 korona.

Előfizetést elfogad a kiadóhivatal a lapkihordók útján is.

Tisztelettel

A „Független Hajduság“ szerkesztősége és kiadóhivatala.

Városi közgyűlés.

Hajduszoboszló város képviselő-testülete szerdán délelőtt közgyűlést tartott. Több apró, jelentéktlenebb tárgy elintézése után a közgyűlés a Hajdumegyei Takarékpénztár azon kérelmével foglalkozott, mely szerint a város engedjen át 2000 négyszögöl területet a vasuti állomás mellett a takarékpénztár által létesítendő áru-és közraktár céljaira. A kérdéses terület a közbirtokosság tulajdonát képezvén, a közgyűlés, mint a közbirtokosság ügyeinek intézője, jogosultnak nyilvánította magát a tárgyalásra.

A takarékpénztár vagylagos kérelmet terjesztett elő.

Nevezetesen a kérdéses területért 2000 korona vételért ajánlott fel, ha örök tulajdonjoggal megkaphatja, a mely ár épen a belső telkek jelenlegi árforgalmának felel meg, — vagy ha örök haszonbérletbe nyerheti meg, úgy a 2000 korona 5 százalék kamatjának megfelelő évi 100 korona haszonbért fizet.

A kifejlődött vitában részt vettek: Lengyel Imre, G. Tóth János, id. Czegléd Lajos, dr. Grósz Adolf, Király Gábor, Grósz Nagy Ferencz, Borbély Gábor városi képviselők és Fekete Sándor polgármester.

Hosszas vita után a városi közgyűlés azon egyhangu határozatot hozta, hogy a kérdéses földterület örökbérbe adandó. Azon kérdés fellett, hogy 100 koronáért, vagy 200 koronáért adandó-e haszonbérbe, a közgyűlés tulnyomó többsége a 100 korona évi bér mellett döntött. Ezen határozat joghatálya csak addig szól, míg a kérdéses terület az áru-és közraktár céljaira használtatik.

A gazdasági ismétlő iskola tanterme az állami polgári iskola e célra készített tantermébe helyeztetett át. A városi szőlő-és gyümölcsfa, valamint gazdasági ismétlő iskola kísérleti telep megfelelő kerítéssel véteik körül.

Több apróbb tárgy elintézése után a közgyűlés véget ért.

Jótékonyság.

F. hó 22-ikén délután a városháza nagyterme templommá változott; a szeretet nagy Istenének templomává; hol bemutatott a legmegfelelőbb, a legszentebb áldozat, a mit halandó a halhatatlanság Istenének bemutathat; a munkás, könyörülő szeretet jó cselekedetbeli áldozata. — Egy gyönyörű képpé olvadt össze a jólétek és megsegítettek öröme; érezhették az árvák, hogy van atyjok az egekben, a ki elküldi hozzájuk örök szerelmének eszközeit, a jó embereket.

A helybeli jótékony nőegylet és a református egyház együttes anyagi erővel jöttek segítségére a ruhátlan árva gyermekeknek, s közülök vallás különbség nélkül 102-öt láttak el téli ruhával. A nagyobb mérvű segélyezést a szokatlanul kemény tél követezte s a nőegylet által megindított gyűjtés eddig soha nem tapasztalt szép eredménye tette lehetővé; a jótékony adakozók 207 koronát adtak a szegény árvák nyomorának enyhítésére össze.

A ruhakiosztást az egylet buzgó elnöknői: özv. Körner Ivánné és Hetey Ignáczné vezették; a szegény árvák mosolyában ott nyönyörködtek és mosolygásukat sütemények, édességek kiosztásával tették még derültebbé: Adler Farkasné, Adler Samuné, Foghtü Jánosné, Padrah Sándorné, Pénztáros Istvánné, Rácz Gáborné, Szabó Antalné, Szarka Józsefné, Téchy Józsefné, Adler Vera, Chepely Zsuzsika, Hetey Margit, Plahy Ika; férfiak közül: Fekete Sándor polgármester, Padrah Sándor egyleti titkár, Balthazar Dezső egyleti pénztáros, Hetey Ignácz, Foghtü János, Pénztáros István, G. Tóth János, Körner Béla, Körner Géza.

Az ünnepélyt Padrah Sándor egyleti titkár magas szárnyalású beszédje zárta be, melyet szó szerinti szövegében iktatunk ide mindenek gyönyörködtetésére és építésére:

Tisztelt közönség!

A mai szép ünnepet a helybeli jótékony nőegylet és a helybeli ev. ref. egyházközösség áldozatkészsége hozta létre, a nőegylet 36, az ev. ref. egyház 66 szegény és árva gyermeket látott el téli ruhával.

Itt állanak még most is az árvák, ártatlan gyermekarcukon a hála boldogító érzésével tekintve reánk.

Örömről hangoló, lélekemelő jelentekeknek voltunk közvetlen szemlélői, tisztelt közönség!

Hiszen ki ne érezne örömet lelkében, midőn a nyomor bádgyadt szemeiben az alig ismert boldogság meleg könnyeit látja felragyogni? Ki ne érezne magát felmagasztosulva, midőn a sápadt éhség eltorzult arcán lappangó embergyűlölet helyén a kiengesztelődés mosolya jelenik meg?

Bizony mondom, hogy a ki nem tud szeretni, nem tud lelkesülni s lelkesülve áldozni, jöjjön ide, itt megtanul.

Nehéz a szegény helyzete mindig, de kivált télen.

Az éltető természet máskor oly gazdagon megrakott asztala kifosztva, üresen áll. Az alakatlan éhség szélylyel jár, mint az ordító oroszlan, keresve, a kit elnyeljen. És talál sokakat. A szegények zár-nélküli ajtóiban olyan csábítólag integetnek felé: jer! És ő habozás nélkül belép. Belép és alig hogy körülhordozza rémes tekintetét, kiterjeszti borzasztó kezeit a pusztításra; a vele járó kétségbeesés meg oda ül az utolsó darab kenyérre. Aztán... a gyomor ég az éhségtől, emészteve önmagát; az erő ellankad; a hus leaszik a csontokról.

S hogy csordultig te jék a keserűség pohara, az anyatermészet máskor

olyan nyájas, biztató, nyugalmat lehelő szava elnémul. Hideg szelek zugása komorítja a lelket. S ez a kegyelmet nem ismerő ellenség kiméletlenül gyötri és pusztítja, a kiket ama másik, az éhség még megkimélt. Atrohan a rónán, az erdőn, meghágyja a bércezt. Sötét éjjelen, mikor az éhség gyíkos fájdalma már kimerülve pihenőre tér a szegény szive táján, s a kétségbeesés jajj-szava fáradtan ehal az árva vérnélküli ajakán s az álom már lecsókolta a kimerült pillákat, fölkeresi annak rozzant kunyhó át, megrázza rozoga ablakát, beüvölt s felretenti álmából, mikor éppen vissza ámodott édesanyja meleg kebelén nyugszik az árva fagyos kamarájában, s sziszegve, mint a kigyó, tülébe sugja: élsz még?

De hála Istennek, hajnalhasadtával az éj alaktalan rémei hova tűnnek. A szeretet ragyogó napja ime már nyájasan örülő arcokra veti sugarait. Nézzetek ide, e gyermekcsoportra.

Ob ti kik e varázslatot lehetővé tettétek szívetek szeretetével, szabad akarattal nyújtott filléretekkkel, örüljétek és örvendeztetek, mert a ti jutalmatok bőséges, a ti felséges jutalmatok a legboldogabb karácsony. De örüljétek ti is, szárnyaszegett lelkűek, kiknek szívetek fagyos, mint a tél, melyben nincs tenyész. Bezárt kaputokat, összeszorult szíveteket nyissátok föl immár szabadon, az élő szeretet ti értetek is áldoz, s ez örvendező árvacsoport nyájas arccal üdvözöl s boldog ünnepeket kíván nektek is.

Isten áldása legyen a nőegyleten s annak minden óraivaló igyekezetén.

Nem hagyhatjuk megemlítés nélkül azt a jelenetet, a mivel az ünnepély legmegfelelőbb vége ért egy rögtön megnívlatkozó jó eselekedet formájában. A feljött gyermekek közül egynek nem jutott ruha, ott állott szegény nagy szomorúan, rongyosan a többi örvendezők, felruházottak között. A Foghtü János nemes szive megesett a kis árva szomorkodásán és saját kötségén azonnal ruhát rendeltetett számára. A példa tanítson hasson, lelkesítsen.

H I R E K.

— *Lapunk t. olvasóinak s szíves munkatársainak boldog újévet kívánunk.*

Kossuth Ferencz pártvezér levele.

Kossuth Ferencz pártelnök a következő sorokat intézte Ádám Jánoshoz:

»Mélyen tisztelt Pártelnök Ur!

A „Független Hajduság“ megalapítását ünneplő szoboszlói derék polgártársaimnak hozzám intézett és tolmácsolt szíves üdvözlését lelkemből köszönöm.

Fogadjon Hajduszoboszló város és kerületének függetlenségi polgársága, úgy mélyen tisztelt Pártelnök ur is szívélyes üdvözlőmet és tiszteletemet.

Igaz hive:

Kossuth Ferencz.

— **Gazdasági előadások.** Hajdúvármegye alispánjának értesítése szerint jan. 4-én és 11-én Balassa István vinczellér képezdei igazgató az okszerű szőlőműve-

lésről, jan. 18. és 25-én pedig Gerő Dániel m. kir. áll. állatorvos az állattenyésztésről a városháza nagytermében népszerű előadást fognak tartani. Felhívjuk rá a gazdaközönség figyelmét.

— **Névnapok.** Az Istvánok és Jánosok névnapja volt péntek és szombat. Számos István és János ünnepelte e napokon névnapját a család, jó barátok és ismerősök körében. Igy Pénztáros István főjegyző, Czeglédi István házi pénztárnok pénteken; Foghtü János földbirtokos, Soós János földbirtokos, G. Tóth János r. kapitány, Jeges János közgyám, S. Czeglédi János Kossuth-köri jegyző és Kircsi János Kossuth-köri pénztárnok szombaton ünnepelték névnapukat. Márton János városgazda, a Kossuth-kör derék alelnöke pedig ma tartja meg névünnepét. A jó kívánságokhoz mi is csatoljuk a magunkét.

— **Gyászrovat.** Özv. Dr. Simon Gáspárné született Grósz Nagy Róza urnó folyó hó 24-én életének 46-ik évében hirtelen meghalt. Alig fél éve, hogy férjét elvesztette s im ő is sirba szállott. A gyermekeiért különösen és nagy szeretettel aggódó urhölgy halála városszerte mély megdöbbenést okozott. Temetése folyó hó 26-án délelőtt 10 órakor a város közönségének és a kiterjedt rokonságnak nagy részvétele mellett ment véghez. Siratják a megboldogult: gyermekei: Simon József, István, Erzsike Dr. Molnár Gyuláné és Piroška Dr. Wohl Lajosné és testvérei.

— **Csanádi Lajos** földbirtokos, városi képviselő, a Kossuth-kör egyik tekintélyes választmányi tagja, pénteken hirtelen elhunyt 61 éves korában. Ha ála egy tekintélyes nagy családot bitorított gyászba.

— **A banomkerti hegyközség közgyűlése** f. hó 21-én tartatott meg. A régi választmány egyhangulag újra megválasztatott. Hegybíró lett ismét Oláh Miklós, jegyző Fehér Gábor. Választmányi tagok: Padrah Sándor, Maka János, Csanádi István, Hetey Ignácz, Décsai La. os, Vágó András, Kürti Pál és Herczeg Gábor. Kertgazdák: Herczeg Gábor, T. Szabó Imre. A közgyűlés azon étrevaló eszmét, hogy a Banom-kert felkerítésék, egyhangulag elfogadta s megbízta a választmányt a szükséges intézkedések megtételére.

— **Az ipartestület** Sylvester esti batyubálján a debreczeni zenekar fog közreműködni.

— **A Csepüs-kert** vasárnap tartotta közgyűlését. A tisztviselői kar maradt a régi.

— **A kabai községi tisztújítás** alkalmával a régi tisztikar megmaradt.

— **Arany lakadalom.** Kertész János, a debreczeni tügg. és 48-as párt nagyérdemű alelnöke, tegnap ünnepelte boldog házasságának ötvenedik évfordulóját nagyszámu családjá és jó barátai körében. A tiszteletre méltó házaspárra tiszteletű Kiss Áron püspök ur adott áldást. A jó kívánságokhoz mi is csatoljuk a magunkét.

— **Tamadás.** Székely Ferencz helybeli hentesmestert állítólag testvéröccse szerdán éjjel jól összeszurkálta. A vizsgálat ez ügyben folyik.

— **Uj zónarendszer.** Január 1-én lép életbe az új zónarendszer. Lapunk szűk kereténél fogva most csak annyit jelezhetünk, hogy ezután XVI. vonaszakasz lesz, az utazást egy napra meg lehet szakítani és a gyorsvonatokon III-ik osztály is lesz. Az új díjszabás drágább, mint a régebbi.

— **Gabona árak.** Évtizedek óta hozzászoktunk az alacsony gabonaárakhoz és mivel a hivatalos jelentések szerint az ideai termésünk jóval túlhaladja az előző éviét, az árak jelenleg jóval magasabbak, mint közvetlen az aratás után. Ennek magyarázatát abban találjuk, hogy buzában és rozsbán ugyan meglehetősen jó termés volt, de másrészt a tengeri és burgonya hozama nemcsak gyenge, de minőségileg is rossz volt; a fogyasztás eme hiányát tehát a búzának és rozsnak kell pótolnia. Minthogy pedig a forgalmi piacokon a készletek is aránylag gyengébbek a szokottnál, az árak csökkenése nem igen valószínű.

— **Eddig 12895** elismerő és köszönő levél bizonyítja, hogy a Feller-féle Essz-Fluid csodás hatással segít és a legjobb betegséget, mint köhögést, influenzát, láz, csusz, köszvény, mell-, fej- és fogfájást, szurást, görcsöt, kéz- és lábmerevedést, szagatást, gyomorbajt, étvágytalanságot, szembajt stb. gyorsan és biztosan meggyógyítja. A párisi, berlini, londoni, római és nizzai kiállításokon aranyéremmel kitüntetett szer. 12 üveg vagy 6 duplaüveg ára 5 korona bérmentve. Egyedüli készítő Feller V. Jenő gyógyszerész, Stubica, Templom utca 135. szám. (Zágráb-megye). Egy családnál se hiányozzék ezen ezerszer kipróbált kitűnő növény esszencia-fluid, mely minden más gyógyszernél jobb és melyet mindenki, aki csak egyszer alkalmazta is sokoldalú hatása mellett állandóan használ.

— **A kaszinói választmány** gyűlést tartott decz. 23-án Kovács Gyula orsz. gyűl. képviselő elnöke alatt. Főképpen a villanyvilágítás bevezetése foglalkoztatta a gyűlést. Az ügy elvben megoldott, a mennyiben a villanyvilágítás behozatala egyhangulag elfogadtatott, a részletek kivételével egy szűkebb körű bizottság bízott meg. Határozatba ment, hogy deczember 31-én egy kaszinói estély rendeztetik. A rendezést Kovács Gyula orsz. gyűl. képviselő és Foghtüv János teljesítik a helybeli fiatalság közreműködésével. A mulatság a kaszinóban lesz és nagy sikere előre is biztosítva van. Olyan mulatság lesz ez, a hol társadalmi különbség nélkül találkozhatnak a kaszinó tagok.

— **Az eszlári vérvádról** szóló két kötetes, óriási feltűnést keltő munkájával most készült el Eötvös Károly. E nagy szenzációt keltő művet, melynek bolti ára 12 korona, januárban teljesen ingyen kapja meg mindenki, a ki most előfizet az „Egyetértés”-re (IV., Vármege-utca 11). Előfizetési ár: évnegyedre 10 korona, egy óra 3 korona 60 fillér.

CSARNOK.

Jogosult-e s fentartandó-e a halálbüntetés, vagy sem?

Irtá: Dr. KARDOS SAMU, ÜGYVÉD, a magyar jogász-egylet tagja.

A kérdés megoldása előtt tisztában kell lennünk két dologgal, és pedig először azzal, hogy mi a bűn, helyesebben, mit értünk büntetendő cselekmény alatt;

másodszor mi képezi a büntetésnek valódi célját s rendeltetését.

A bűn etikai értelemben a feltétlenül rosszat jelenti, jogi értelemben azonban bűnnek, helyesebben büntetendő cselekménynek csak az tekintendő, mit valamely állam szentesített törvénye, azzal egyenlő joghatályu rendelete vagy elfogadott jogszokása annak minősít. Régebben nálunk az egyes büntetendő cselekmények tényálladékát nem törvény, de jogszokás állapította meg. Az 1878 évi V. t. cz. életbe léptetése, vagyis 1880 szept. 1-től kezdve azonban nálunk a jogszokás jogalkotó erejét e téren elveszítette, mert a B. T. K. 1 §-a szerint: Büntetést, vagy vétséget csak azon cselekmény képezhet, melyet a törvény annak nyilvánít.

Másodszor tudnunk és ismernünk kell, mik képezik a büntetésnek valódi erejét, igazi rendeltetését. A legtöbb jogi író éppen ott és az által követi el: igénytelen nézetem szerint a végzetes hibát, hogy a büntetésnek rendszerint csak egyik, vagy másik célját, csak egyik, vagy másik rendeltetését ismeri el; pedig maga a büntetés is igen sokféle. Vannak ugyanis büntetés nevek, melyek egyedül a vagyont sújtják; viszont vannak olyan büntetés nevek, melyek nemcsak a vagyont, de a polgári jogokat, a társadalmi becsületet, sőt magát az egyéni szabadságot is sújtják. Végre van olyan büntetés nem, mely az egyént a maga jogi és fizikai létében egyszerűen kivégzi, megsemmisíti — Ez a halál büntetés.

Ígyentelen nézetem szerint a büntetendő cselekmény súlyosságával mindig arányban állónak kell lenni a büntetés nagyságának is. Egy közönséges dohány-, vagy bélyegjövendéki kihágás ugy erkölcsi, mint jogi szempontból egészen más elbírálás alá esik, mint pl. a becsület sértés, vagy rágalmasz vétsége. És szintugy más elbírálás alá esik egy közönséges tolvajlás, vagy egyszerű sikkasztás, mint a gyújtogatás és rablás. Kétségtelen azonban, hogy valamennyi létező és elképzelhető bűncselekmény között a legsúlyosabb az, melyet valaki hideg megfontolással azért követ el, hogy másik embertársát életétől gonosz szívvvel, elvetemült lélekkel megfosztassa.

Minden törvényhozás a világon nyíltan elismeri az egyénnek azt a jogát, hogy ha az ő vagyona, testi épsége, vagy pláne élete egy másik embernek jogtalan, közvetlen és erőszakos megtámadása által fenyegetve és veszélyeztetve van, akkor a megtámadott jogosítva van a támadást erőszakkal visszaverni, jogtalan, erőszakos megtámadóját testi épségétől, esetleg életétől is megfosztani. — Ez a jogos védelem rendszerének és helyességének törvény által való elismerését jelenti. Más szóval nem lévén a közvetlenül és jogtalanul megtámadottnak ideje, módja és lehetősége arra nézve, hogy veszedelmes megtámadóját máskor és másutt vonhassa felelősségre, tőle elégtételt, vele szemben megtorlást máskor és másutt, tehát a rendes bíróságnál követeljen, a törvény felhatalmazza őt, hogy maga legyen magának a bírója, még ha önbíráskodása következtében megtámadóját megölné is.

És miután a büntetésnek több a célja és több a rendeltetése; mert a büntetésnek első és legfőbb célja az igazság szempontja, további célja a megtorlás és elrettentés és csak azután jöhet figyelembe a bűnhődés és javítás, kétségtelen, hogy az államnak, — mint a jogrend és erkölcsi tisztaság legmagasabb

örének, — az igazság, a megtorlás és elrettentés céljából joga van azon tagját, ki egy másik államtágot életétől, hideg számításal józan megfontolással megfosztott, — ugyancsak hideg számításal s józan megfontolással halálra ítélni és életétől megfosztani.

A halálbüntetés fentartása és alkalmazása tehát nem egyéb, mint az államnak jogos védelmi rendszere az ő legnagyobb javait, legfontosabb érdekeit gonosz szívvvel, vakmerő kézzel, megtámadó nagy bűnösök ellen.

De igénytelen nézetem szerint a halálbüntetés fenntartása nemcsak jogosult, de szükséges is. És szükséges nem csupán, mint fenntebb említém, az igazság, a megtorlás és elrettentés szempontjából, hanem szükséges azért is, hogy azon nagy bűnösöktől, kiknek javulása az emberi köztapasztalat szerint ki van zárva és kiknek életben maradása a nagy veszedelmet a társadalom békéjére halálunk órájáig magában hordja, az állam és társadalom végképp megszabaduljon. Mert ugyan ki hiszi, hogy az anyját az ágyban s alvó kisdeteit a bölcsőben megfojtó Franz Pál, kit Szatmáron ezelőtt 8 évvel felakasztottak, a fegyházban megjavult volna s onnan kikerülte után tisztességes, becsületes tagja lett volna az emberi társadalomnak.

A ki azt hiszi, az naiv ember. Annak csak azt mondom, nézze meg Ördög Tóth Pált, a nagykatái rablógyilkost. Ezt az embert 16 évvel ezelőtt, mert kenyeres pajtasát, vele együtt dolgozó barátját nyomorult 8 forintért álmában meggyilkolta s azután kirabolta fiatal korára való tekintetből életfogytiglani fegyházra ítélte a Curia. 15 esztendő telt Ördög Tóth Pál Illaván, s onnét a mult évben feltételes szabadságra bocsáttatván, a helyett, hogy az ott tanult szabó mesterségét becsülettel folytatta volna, két másik czinkos társával szövetkezve háromszor is reálesett a nagykatái bérlő családjára, negyedik ízben berontott a mitsem sejtő bérlő családra s a kilencedik hónapban terhes szegény Löwingernét 27 késdöfessel a sző szoros értelmében lemészárolta; cselédjét halálra sebesítette.

Ilyen elvetemült gonosztevőkkel szemben nincs helye, nincs értelme a humanizmusnak, ezeknek nem fegyház, vagy javító intézet, de kötél és bitófa kell. És a kik ilyenekkel szemben is a humanizmust predikálják, azok feledik, hogy a humanizmusnak legnagyobb ellen-sége és veszedelme éppen a humanizmus tulhajtása.

De bár a mi népünk erkölcsi érzületét és műveltségi viszonyait tekintve a halálbüntetést a legsúlyosabb esetekben és az igazán elvetemült gonosztevőkkel szemben jogosultnak és fentartandónak véleményezem, mégis kijelentem, hogy a halálbüntetés alkalmazását még a mostani eseteknél is szűkebbre szorítanám. A törvényben meg van írva, hogy 20 éven aluli egyén kötél általi halálra nem ítéltető. Ez helyes. De az nincs megírva, hogy 70 éven felüli embert az aggkorral vele járó gyengeség, tehát ebből folyó csekélyebb belátás szintén mentesít a halálbüntetéstől. És a törvényben ki van mondva az is, hogy még a bűnvádi eljárás megindítását is kizárja a gyilkosság elkövetőjével szemben is az a körülmény, ha a cselekmény elkövetése óta 20 esztendő telt. Ez a nagy idő az elévülés feltétlen joghatályát jelenti. De én az időnek békitő, kiengesztelő erejét más irányban is ismerve szeretném látni törvénykönyvünkben.

Ki kellene ugyanis mondani, hogy ha a cselekmény elkövetése és annak első bírói ítélet alá bocsátása között 10 esztendőnél több idő telt el, úgy a tettes már a legsúlyosabb büntetéssel, vagyis halálbüntetéssel többé nem sújtható. Mert a ki 10 éven át az elkövetett bűn vádját, súlyát és veszedelmét bár ön magában és titkon, — hordozta, az bizonyos tekintetben és mérvben már ez által is megbűnhődött. Méltatlan dolog tehát öt annyi hosszú évek belső kínja és szenvedés után a legnagyobb büntetéssel halálal sújtan. És végre egész őszintén kijelentem, hogy az állam fogalmával s az igazságszolgáltatás méltóságával összeegyeztethetetlennek tartom azt a nálunk utóbbi időkben nagyon is divatosá vált rendszert, hogy Papp Bélát 6 hónappal, Friedrich Ferenczet pedig 8 hónappal az esküdthíróság halálos ítéletének kihirdetése után végzik ki. Ez nem humanitás, nem is inhumanitás, ez sokkal több, ez egyenesen crudelitás. Ki kellene mondani a törvényben, hogy az első fokon hozott halálos ítélet, annak meghozatalától csak 3 hónapon belül hajtható végre. Az a XX. század igazságszolgáltatásának valóságos szégyene, ha egy semmisségi panaszt (hiszen más jogorvoslattal úgy sem támadható meg) az esküdtek ítélete után a főméltóságú Curia 8—10 hónap múlva ítézi el; mely idő alatt a szerencsétlen elítélt az élet és halál kínjai között vergődik.

Az egyetlen komoly, megszívlelésre méltó és igazán hatalmas érvét a halálbüntetés ellenzőinek az képezi, hogy szerintük a halálbüntetés, mint abszolút büntetés, ha egyszer végrehajtatott, miután a bűnöst úgy jogi, mint fizikai lététől megfosztotta, többé helyre nem hozható és így a bírói tévedés folytán hozott és végrehajtott ítélet örök időkre helyrehozhatatlan. Erre az évre, mely kétségtelenül tontos és hatalmas csupán egy megjegyzésem van. Ki számol be és kinek számol be azon bírói tévedésből ártatlanul elítéltek lelkéért, kik a fegyházban megőrültek, vagy meghaltak? Hiszen minden gyakorlati criminalista előtt tudva van, hogy a fegyházra ítélt kötelesek egy esztendő külön cellában, u. n. magánzárkában tölteni; de tudva

van minden criminalista előtt az is, hogy az elítélteknek egy jelentékeny része éppen ez az egy évi magánzárkát nem állja, nem bírja ki. Egyik része beleőrül, a másik része belehal. És már most kérdem, hogyha ilyen fegyházba szállított, de ott megőrült, vagy meghalt egyén ártatlansága később derül ki, vajon nem ugyanazon helyrehozhatatlan kár származott-e az ő ártatlanul történt elítéléséből úgy reája, mint hozzátartozóira nézve, mintha egyszerűen kivégezték volna? A különbség legfejtőbb az, hogy így kevesebbet és rövidebb ideig szenvedett volna.

Van még másik érvök is a halálbüntetés ellenzőinek és ez abból áll, hogy az állam méltóságához és feladatahoz nem ille, ha egyes polgárait, — bármily rettenetes bűntényt követtek s el azok, kivégezteti életüktől megfosztja. Nem illik pedig ez azért, mert ez által a kegyetlenség kultuszát hivatalosan ápolja és fenntartja; a gyilkosoknak példát mutat. Erre az évre én is csak azzal felelek, mit a nagy convent idejében egyik francia képviselő mondott:

Ha nem tetzik a tisztelt gyilkos uraknak a kötél és akasztófa, azon könnyű segíteni: Ne méltóztassanak ezentúl gyilkolni!

Közgazdaság.

Az új vágóhid.

A városunkban építendő új közvágóhid megvalósulása, úgy látszik, mégis dűlőre fog jutni.

Közel 10 esztendeje annak, hogy a városi tanács az akkori városi mérnökkel egy vágóhid-tervezetet készített, mely nagyobb hibák miatt az állam-építészeti hivatal által elvetetett.

Ugyan ilyen sorsban részesült Tóth Kálmán volt városi mérnök vágóhidi tervrajza is, és a város daczára annak, hogy a felépítendő vá-

góhid teljes költségével már évek óta rendelkezik, mégis egy kis községnek is szegényére való fabódében kénytelen a mészáros és hentes iparosait nyomorgatni.

Jelenlegi városi mérnökünknek is meghagyta a városi tanács, hogy egy új és minden tekintetben modern vágóhid tervezetét készítsen, és egyben kiadta neki a Fiesch és Tóth mérnökök által készített tervezet is, hogy esetleg azokat is felhasználja az új tervrajz készítésénél.

Mérnökünk azonban a két régi tervrajzot elvetette és a kir. állatorvossal együtt a debreczeni és karczagi új vágóhidakat megsejmelte, mind a két város tanácsától a vágóhid tervezetét és költségvetését kivette és azoknak alapján fogja elkészíteni a készitendő vágóhid tervrajzát.

Már ezekből is látszik, hogy a mérnök komoly elhatározással, kellő megfontoltsággal fog ahhoz a munkához, melyet elődjei 10 esztendőn keresztül nem tudtak megvalósítani.

Közönségünk, iparosaink, az állat- és közegészségügynek fontos érdeke az, hogy ez a vágóhid minél hamarabb megvalósuljon és átadható legyen a forgalomnak.

Sertésvész városunkban.

A sertésvész szörványosan ismét fellépett városunkban. A fertőzés épen úgy, mint az ősszel, vidéki sertések történt, a melylyel minden ellenőrzés daczára is a vidéki kupeczek elárasztják piaczaikat.

A sertésvész zárlata miatt sertésvásárok nem tartatnak, marhalevelek azonban közfogyasztásra levágott sertésekre a r. alkapitányi hivatalban továbbra is kiadatnak.

A kinek szép bajusza nincs,

az használja csupán a

hires Hajdusági pedrót,

mely egyedüli legjobb hajusz-növesztő és hajuzápoló az összes eddigi hajuszpedrők között. A bajuszt szép állásban tartja, nem töri, nem tépi ki és sohasem keményedik meg. A legjobb anyagokból készül, terpentint nem tartalmaz. Kellemes illatu és sohasem avasodik meg.

Az országban mindenütt kapható gyógyszerárakban és üzletekben, fehér és barna színben, gyönyörű dobozban, kis doboz 10 kr., nagy doboz 20 kr. Viszont elárusítóknak engedmény.

Egyedüli készítő:

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerész,
Hajduszoboszlón, Batthyányi-utca,
360. sz. a.

Vásároljunk Hajduszoboszlón.

Órák, ékszerek, szemüvegek
jutányos áron, olcsóbban, mint Debreczenben
kapnak.
Óra és ékszerjavítások
pontosan, gyorsan készítettnek

PAPP ANTALNÁL
Hajduszoboszlón,
a „Hajdumegyei Takarékpénztár“ épületében.

Hajduszoboszlón igen sok a kontár órás, ezért figyelmeztetem a t. közönséget, hogy ilyenektől tartózkodjék.
A tisztességes, tanult iparost az ilyenek miatt sokan mellőzik és így nemcsak maguknak, de a törekvő iparosnak is ártanak.

Pártoljuk a hazai ipart!

Óvakodjunk a kontáróktól.
Csakis tanult órásnak adjunk munkát!

Egy álom, mint életmentő.

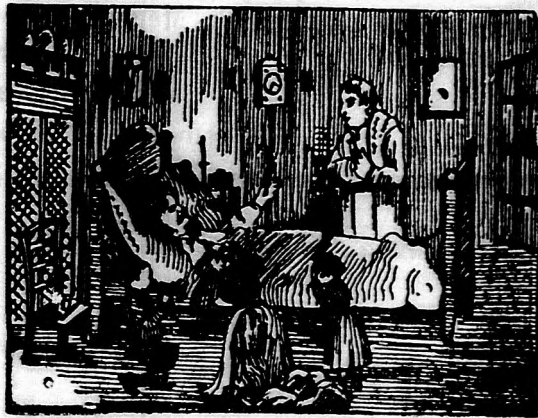
Igaz történet az életből. — Elbeszéli Schulz János N.-Komlóson. — Utánnnyomás tilos.

„Hát nem hiszed, hogy egy álom az ember életét is meg tudja menteni?”

Ezt kérdezte tőlem Károly barátom, mikor tavaly karácsonykor meglátogattam és midőn kételkedve ráztam fejemet, így folytatta: „Hát figyelj! Ép ma egy éve voltam Józsefnél, kit te is ismeresz és ki most kántor is, az mondta el nekem, hogyan menté meg életét egy álom. Egész családja beteg volt s ő maga is influenzában és keresztfájásban szenvedett, már vért is hányt, anyóának gyomorgörce, oldalszurása volt, gyermekei torokbetegségekben, vörhenyben feküdtek és sápkórosak voltak; maga a kántor oly beteg volt, hogy már meg is gyönt és mikor este elaludt, senki sem remélte, hogy még valaha felébred. — De mégis felébredt másnap reggel és oda-

estét és bedörzsölték neki többször Elsa Fluiddal, mire rögtön jobban érezte magát. Tüstén rendelt még 48 üveg Elsa-Fluidot 16 koronaért és 4 koronaért 6 doboz Elsa-pilulát (miről szintén azt olvasta, hogy legjobban hatnak gyomorbetegségeknek) és 3 hét múlva úgy ő maga, mint gyermekei és anyósa, kik mind Feller-féle Elsa-Fluidot használtak, teljesen felgyógyultak.

„Lám” — szolt nekem Károly barátom — „így mentette meg egy álom egy egész család életét.” — Mikor a feluban híre ment a Feller-féle Elsa-Fluid csodás gyógyerejének, a betegek mind rendelkeztek ezen kitűnő házi szerből és mindnyájan meggyőződtek, hogy a valódi Feller-féle Elsa-Fluid teljesen s gyorsan gyógyít rheumát, dagadt lábakat, vese bajt, daganatokat, nyilalást, lázt, közhányt, lab- és kézbénulást, szívdobogást, légzési zavart, fülzugást, fogfájást, a száj rossz szagát, különösen szemgyöngöséget és idegbajt, gége- és torokbetegségeket, skrofulózist, sebeket, megfagyott testrészeket, orbánczot, pörsekenéseket, szemölcsöt. Az emberek a Feller-féle Elsa-Fluidot a gyermekeknek adták sárgaság, lán, bárányhimlő, rekedtség, köhögés, gilyeszták ellen, bekenték Feller-féle Elsa-fluiddal ha gyermekeiknek kiütéseik voltak testükön vagy arczukon. sőt ha ótváros volt a fejük, és mindig használt a Feller-féle Elsa-Fluid.

Ast mondta: „nekem semmi sem használ már, hagyjatok békében meghalni!”

„Mari, én azt álmodtam, hogy kalendariumot vettem és meggyógyultam!”

József felesége álombívó volt és mindjárt vett is kalendariumot. Alig hogy lapozgatni kezdett, feltűnt neki egy elbeszélés „Az életmentő”, melyben az összes betegségek gyógyítása a híres Feller-féle „Elsa-Fluid” szerrel volt megírva.

Mari már azelőtt is mindenféle fluidot és csöppeket rendelt, ezek azonban mitszem használtak, csak most tudta meg, hogy csak a Feller-féle „Elsa-Fluid” segít, mely csak akkor valódi, ha direkt „Feller V. Jenő” gyógyszerésztől Stubicán, Templom-u. 135. szám (Zágráb megye) van megrendelve.

Erre azonnal sürgönyileg rendelt 12 üveg Feller-féle „Elsa-Fluidot” 5 koronaért, kevesebbet ugyanis nem lehet kapni. Már másnap meg is érkezett az Elsa-Fluid és még a postaköltséget is megfizette Feller ur.

A beteg azonban semmit sem akart bevenni, a tisztelendő urnak és Marinak, kik esdve kérték, próbálna meg csak a valódi Feller-féle „Elsa-Fluidot”, azt mondta:

„Nekem semmi sem használ már, hagyjatok békében meghalni!” De mikor aztán szegény felesége sírv rimáncodott, hogy hát gondoljon gyermekeire, akkor aztam engedett. Naponta 20 cseppet adtak neki czukron helyéleg és egész

étvágytalanság, dugulás és savanyu felbőgés, veseégés és fejszédülés kinzott, mi miatt izgatott és ideges voltam annyira, hogy aludni sem tudtam.

Én is rendeltem hát Feller gyógyszerésztől 2 tucat Elsa-Fluidot 8 korona 60 fillérért és 6 doboz hashajtó Elsa-pilulát 4 koronaért s mindenki tiszta lelkiismerettel mondhatja hogy a Feller-féle Elsa-Fluid a legjobb szer. A ki beteg, tegyen mindenekelőtt kísérletet és rendeljen FELLER V. JENŐ gyógyszerésztől, STUBICA, Templom-utca 135. szám (Zágráb megye).

Mindenki halas lesz tanácsomért.

A valódi Feller-féle Elsa-Fluid

(Feller jó illatú növényessencia-Fluidja az „Elsa”-védjeggyel)

minden üvegén és használati utasításán olyan védjegyet visel, mint mellékeltten látható „Elsa” névvel és „Feller” aláírással. — Az egészségügyi hatóság által meg van vizsgálva és jóváhagyva. A berlini, római, londoni, párisi és nizzai kiállításokon a Feller-féle Elsa-Fluidot aranyéremmel és érdemkeresztekkel tüntették ki.

Ara: utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után:

Használati utasítás- mal, postaköltséggel és ládával együtt	12 üveg vagy 6 duplaüveg	—	—	—	5 kor — fill.
	24 „ „ 12 „	—	—	—	8 „ 60 „
	36 „ „ 18 „	—	—	—	12 „ 40 „
12 üvegnél kevesebb nem küldhető.	48 „ „ 24 „	—	—	—	16 „ — „
	60 „ „ 30 „	—	—	—	20 „ — „

Az Elsa-Fluidhoz ajánlatos, mint legjobb hashajtó szer az összes gyomorbetegségekre ellen a FELLER-féle Elsa-rebarbara-Pillulák. 1 tekercs (6 doboz) 4 korona.

Ingyen

Kapnak a rendelők minden ismételt rendelést tuczat Elsa-Fluidhoz 1 üveget, Óvakodjunk az utánzatoktól!

Ki valódi FELLER-féle EL S A - F L U I D - o t és valódi FELLER-féle Elsa-Pilulákat akar, rendeljen levélileg és címezze pontosan az egyedüli készítőnek:

FELLER V. JENŐ

Ő ca. és kir. Fensége Bourbon Falöp herczeg udvari szállítója
STUBICA, Templom-u. 135. szám (Zágráb megye.)

FÖRÁKTÁRAK } TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerésztára Király-u. 12 sz.
BUDAPESTEN: } EGGER, NÁDOR" gyógyszerésztára Váci-k-u. 17. sz.
ZOLTÁN BÉLA gyógyszerésztára, Szabadság-tér.

AN ON ELSA-FLUIDJA szorgalmas és pontos használata mellett 4 éven át kinzó és győtrő gyomorbetegségeket megszünt. Melegen ajánlom mindenkinek s az én háfam többé ELSA-FLUID nélkül nem lesz.
Irja 1902. V/8-án.
Bél, u. p. Ipoly-Pásztó.
PALKOVITS KÁROLY
gand. intéző.

Számos ismerősöm és jó barátaim dícsérik az On általános gyógyszerét. Legelőször én magamon tapasztaltam nagy hatását, én ugyanis derékfájásban és erős szurásokban szenvedtem és ezek csupán háromsori bedörzsölés után megszűntek.
Szentos, 1901. 4/XII
KISS LAJOS.

Értesítés!

Bátor vagyok a nagy közönség b. figyelmét felhívni dusan felszerelt **temetkezési intézetemre**, hol a legszebb és legolcsóbb érzekoporsók, továbbá saját készítésű nickel, tapettás, bársony és többféle színű fakoporsókat a legnagyobb választékban raktáron tartok.

S minthogy a szükséges halotti kellékeket, u. m.: szemfedeleket, lepedőket, párnákat, férfi-, női- és gyermekruhákat is magam készíttetem, abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy a t. gyászoló közönséget a legszebb árakkal a legolcsóbb árak mellett szolgálhatom ki.

Raktáron tartok továbbá gyászruha kellékeket és gyászkendőket nagyválasztékban.

Menyasszonyi viasz és művirág koszorukat, kalap virágokat, csokrokat és menyasszonyi fityolokat.

Továbbá asztalos műhelyemben készült igen szép kiállítású szilárd butorok mindenkor készen a legjutányosabb árakban kaphatók. Finomabb kivitelű fényezett v. matt butorok bármikor megrendelhetők.

Rajzokkal és költségvetéssel szívesen szolgálók. Megrendelések s javítások gyorsan és pontosan, jó száraz anyagból eszközöltetnek.

Kiváló tisztelettel

Kerekes Károly asztalos mester

és tem. int. tulajdonos. Vasut-u., gőzmalmi lejárónál.

1-2

Dinsyáruhákat és ravatalozási kellékeket ingyen!

Siktorok nagy raktár miatt a legolcsóbban.

Lówy Sámuel

kézmű és divatáru üzlete Hajduszoboszló.

Hajdumegyei Takarékpénztár épület.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséggel tudatni, hogy üzletemben **női és férfi divatáru cikkek** u. m.

**posztók, szövetek, selymek,
vásznak, kendők, díszek, ingek,
gallérok, nyakkendők,**

manzsetták és női kabátok, nagy választékban jutányos árban s a legpontosabb kiszolgálás mellett kaphatók.

Menyasszonyi kelengyék nagy választékban!

Tisztelettel

Lówy Sámuel.

Van szerencsém a t. cz. közönség szíves tudomására hozni, hogy üzletemet ujabban direkt forrásból beszerezve a legfinomabb

bor és szeszes italokkal rendeztem be.

Ajánlom kitűnő minőségű valódi martinkai asztali ó-boromat, továbbá legjobb minőségű cognacomat. Kizárólagos raktárom van valódi Batte Axe tea-rumból, vanília likőrből, szerémi szilvórium, törköly és belföldi ivó-rumból.

Orosz Karaván-theák, ugymint Suschung, Mandarin, Pekkó és császár vegyíték.

Valódi alpesi thea sütemény. Cognac. Pezsgő: Jockey-Klub. Figaró-Sec.

Ezenkívül ajánlom függő és asztali lámparaktáromat és mindennemű fűszer és kávé különlegességeimet pontos kiszolgálás mellett a legjutányosabb árban.

Szíves megkeresését kérve

Tisztelettel

György Géza.

Tulhalmozott raktár miatt

NAGY ÁRLESZÁLLÍTÁS

RÓZSA LAJOS

női felöltők és kalapáruházában

Menyasszonyi plüsch és bársony kabátokban nagy választék.

Debreczen kistemplom bazar.

Nyom. Plón Gy. Hajduszoboszló.